

Wrocław, 21 lipca 2016 roku

WK.WR.40.21.2016.140

**Pan
Rafał Gronicz
Burmistrz Miasta Zgorzelec**

**ul. Domańskiego 7
59-900 Zgorzelec**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) przeprowadziła, w okresie od 8 kwietnia do 22 czerwca 2016 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Zgorzelec. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano Panu Burmistrzowi w dniu podpisania.

Ponadto, w okresie od 13 do 23 czerwca 2016 r., została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Administracji Domów Mieszkalnych w Zgorzelcu. W jej wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Miasta Zgorzelec wykazała, poza potwierdzeniem prawidłowości wykonywanych zadań, uchybienia i nieprawidłowości spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych, bądź nieprawidłową ich interpretacją. Część nieprawidłowości została usunięta w czasie prowadzenia czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Wykazane w sprawozdaniach Rb - 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych sporządzonych za 2014 r. "Skutki udzielonych ulg i zwolnień..." (bez ulg i zwolnień ustawowych) zostały zaniżone w podatku od nieruchomości o kwotę 5.978 zł, a skutki decyzji o rozłożeniu na raty wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w tym podatku zaniżono o kwotę 476 zł, co naruszało zasady sporządzania sprawozdań budżetowych, określone w § 3 ust. 1 pkt 10 i pkt 11 lit. b),

w związku z § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm.).

W trakcie kontroli do RIO zostały złożone korekty sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-PDP za 2014 rok.

Zobowiązania wobec kontrahentów z tytułu dostaw, robót i usług były regulowane w 2015 r. po terminie ich wymagalności określonym na fakturze bądź w umowie. Zobowiązania wymagalne na koniec 2015 r. wynosiły ogółem 1.268.799,15 zł (z tego z tytułu dostaw, robót i usług 1.052.757,62 zł). Zobowiązania wymagalne (w próbie kontrolnej) wobec 12 kontrahentów na kwotę ogółem 561.560,15 zł dotyczyły przede wszystkim płatności za faktury wystawione w okresie, od 6 listopada do 31 grudnia 2015 r., a opóźnienia w ich uregulowaniu wynosiły od 5 do 40 dni. Również w 2013 i 2014 r. zobowiązania regulowane były nieterminowo. Zobowiązanie na kwotę 18.450 zł (w 2013 r.) uregulowano z 10 dniowym opóźnieniem, a zobowiązanie na kwotę 17.800 zł (w 2014 r.) uregulowano z 12 dniowym opóźnieniem. Powyższe naruszało postanowienia art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) oraz postanowienia zawartych umów. Przywołany przepis zobowiązuje do wykonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Uregulowanie zobowiązań po terminie płatności nie skutkowało zapłatą odsetek.

W zakresie dochodów budżetowych

Organ podatkowy nie wyegzekwował złożenia informacji na podatek od nieruchomości od czterech nabywców nieruchomości gminnych (w latach 2013 – styczeń 2016), którzy nie dopełnili obowiązku podatkowego wynikającego z art. 6 ust. 6 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych i nie złożyli informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych. Powyższym naruszono art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm., obecnie Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), który stanowi, że: „Organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku”. Dopiero w trakcie kontroli (w dniu 1.06.2016 r.) organ podatkowy na podstawie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa wszczął z urzędu wobec dwóch podatników postępowanie podatkowe oraz wezwał do złożenia informacji dwóch pozostałych podatników.

W odniesieniu do dwóch podatników podatku od środków transportowych nie przeprowadzono czynności sprawdzających poprawność danych zawartych w deklaracjach na 2013-2015 r. (podatnicy D015756 i D016078); przyjęto deklaracje w których zastosowano stawki podatku niezgodne z uchwalonymi przez Radę Miasta Zgorzelec (w uchwale nr 131/2011 z 25 października 2011 r.). Podatnik (D015756) w deklaracjach na lata 2013 - 2015 dla ciągnika siodłowego przyjął stawkę zaniżoną w każdym roku o 50 zł, a podatnik (D016078) w deklaracji na 2015 r. do opodatkowania 4 ciągników siodłowych przyjął stawkę podatku zaniżoną o 70 zł, co skutkowało uszczupleniem

podatku odpowiednio o kwotę 150 zł i 280 zł. Było to niezgodne z art. 272 ust. 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa, w świetle którego organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających. W razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe, wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami organ podatkowy podejmuje działania stosownie do uprawnień przysługujących na podstawie art. 274 § 1 ustawy. Podczas kontroli zostały sporządzone korekty deklaracji za lata 2013 – 2016 r. oraz uregulowany należny podatek odpowiednio w wysokości 175 zł i 1.340 zł.

W ewidencji podatkowej nie dokonano przypisu podatku od środków transportowych (za dwie naczepy) w kwocie 2.800 zł mimo, że podatnik (D016078) zadeklarował podatek na tę kwotę w złożonej deklaracji na 2015 r., co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375), który stanowi, że do udokumentowania przypisów służą deklaracje, z których wynika zobowiązanie podatkowe. W trakcie kontroli dokonano przypisu należnego podatku za 2015 rok.

W objętej kontrolą próbie 13 dłużników w podatku od nieruchomości nie wystawiono tytułów wykonawczych (po bezskutecznym upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia) dwóm dłużnikom na zaległości z 2015 r. na kwotę 725 zł. Tytuły wykonawcze na zaległości 3 i 4 raty z 2014 r. 8 dłużnikom (na kwotę 34.955 zł) oraz trzem na zaległości z 2015 r. (na kwotę 19.533 zł) i na zaległości z 2014 r. (kwota 20.118 zł) zostały wystawione w opóźnieniu wynoszącym od pięciu do ośmiu miesięcy. Natomiast podatnikowi podatku od środków transportowych tytuł wykonawczy na zaległości 2 raty podatku z 2012 r. (kwota 9.444 zł) wystawiono po trzech i pół latach od daty doręczenia upomnienia (4.04.2016 r.). Podatnikowi nr D016131 nie wystawiono tytułów wykonawczych na zaległości z 2015 roku. Powyższe było niezgodne z przepisami § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz.1541 ze zm.), od czerwca 2014 r. § 6 w związku z § 4 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. poz. 656) oraz obowiązujący od 1 stycznia 2016 r. § 9 w związku z § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. poz. 2367).

W zakresie wydatków budżetowych

Kwota dotacji za grudzień 2015 r. (216.041,53 zł) dla 4 niepublicznych jednostek oświatowych (Gimnazjum Cogito, Świetlicy „Gawrosz”, Przedszkola Niepublicznego nr 3 oraz Dwujęzycznej Szkoły Podstawowej „Tęcza”) została przekazana z opóźnieniem wynoszącym 21 dni, tj. 5 stycznia 2016 r., zamiast do dnia 15 grudnia 2015 r., co było niezgodne z § 3 uchwały nr 319/05 Rady Miasta Zgorzelec z 29 listopada 2005 r. ze zm. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym

szkółom działającym na terenie Miasta który stanowił, że dotacja przekazywana jest w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia.

Cztery transze dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych zostały przekazane w 2014 i w 2015 r. w terminach niezgodnych z zawartymi (w dniu 27 stycznia 2014 r. i 6 lutego 2015 r.) umowami, co naruszało zapisy § 3 tych umów. Opóźnienia w 2014 r. w przekazaniu II i III transzy dla dwóch klubów wyniosły odpowiednio 5 i 14 dni (Międzyszkolny Klub Sportowy „Osa” i Uczniowski Klub Sportowy „Basket”), a w 2015 r. dla Klubu Sportowego „Basket” 6 dni przy I transzy i 3 dni przy III transzy dotacji.

Zwrotu kwot: 2.092,23 zł i 7.017,15 zł stanowiących 70% wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umów z 13.08.2013 r. i 7.07.2015 r. dokonano z opóźnieniem wynoszącym 204 dni i 60 dni (zadania: Modernizacja ul. Zielonej i ul. Chmielnej oraz Remont chodnika przy ul. Krańcowej), a zwrotu kwot: 4.606 zł i 2.800 zł zabezpieczenia należytego wykonania umów z 12.10.2015 r. i 18.11.2015 r. dokonano z opóźnieniem 79 i 11 dni (zadania: Modernizacja drogi wewnętrznej ul. Łużycka i Wymiana wyeksploatowanych urządzeń oświetlenia drogowego). Było to niezgodne z art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.; obecnie Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.).

Zwrotu kwoty 1.050 zł pozostawionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady z umowy zawartej 19 czerwca 2013 r. na wykonanie dokumentacji projektowej uzbrojenia terenu przy ul. Sulikowskiej w Zgorzelcu dokonano 312 dni przed upływem terminu okresu rękojmi, co oznaczało, że Zamawiający okresie od 20 lutego do 27 grudnia 2016 r. nie posiadał zabezpieczenia ewentualnych roszczeń z tytułu rękojmi za wady, co stanowiło naruszenie art. 151 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W zakresie gospodarki mieniem

W pięciu wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu (działki gruntu: nr 87/2, nr 26/81, nr 161 przy ul. Iwaszkiewicza, nr 26/73, nr nr 2/12, 2/21 i 2/18 przy ul. Chełmońskiego) nie określono terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 518 ze zm., Dz. U. z 2015 r. poz. 782 ze zm., a następnie poz. 1774 ze zm.), co naruszało dyspozycję art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy.

W dwóch ogłoszeniach o drugim przetargu ustnym nieograniczonym (na sprzedaż lokalu niemieszkalnego przy ul. Daszyńskiego 50/1 i działki nr 2/18 przy ul. Chełmońskiego) nie podano terminu przeprowadzenia pierwszego przetargu, co było wymagane art. 38 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W dwóch przypadkach ogłoszenia o przetargach na sprzedaż nieruchomości (działka gruntu nr 87/2 i działka nr 161) zostały podane do publicznej wiadomości przed upływem 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu nieruchomości, co naruszało dyspozycję art. 38 ust. 2 ustawy, w świetle którego ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy.

W zakresie inwentaryzacji środków trwałych

Inwentaryzację środków trwałych ujętych w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe”, w grupie rodzajowej 01 obejmującej budynki i lokale gminne, w tym: lokale mieszkalne, garaże, wiaty przystankowe (przeprowadzoną w ramach inwentaryzacji raz w ciągu czterech lat) wg stanu na dzień 31.12.2015 r. przeprowadzono porównując stan księgowy z ewidencją zasobu budynków i lokali prowadzoną w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami oraz ewidencją wiat przystankowych prowadzoną w Wydziale Infrastruktury Środowiska i Spraw Mieszkaniowych. W powyższy sposób zinwentaryzowano również ww. składniki aktywów wg stanu na 31 grudnia 2011 r. Ostatnia inwentaryzacja budynków i budowli drogą spisu ich ilości z natury była przeprowadzona na koniec 2007 roku. Z art. 26 ust. 1 pkt 1 (z uwzględnieniem ust. 3 pkt 3) ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm., Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) wynika, że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację (...), środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, (...) - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, a termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację nieruchomości zaliczonych do środków trwałych oraz inwestycji, jak też znajdujących się na terenie strzeżonym innych środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - przeprowadzono raz w ciągu 4 lat.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Burmistrz Miasta na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Miasta i Główna księgowa na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Miasta.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe do wiadomości Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na

celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 i pkt 11 lit. b) oraz § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015).
2. Dokonywanie wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), w szczególności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających złożonych deklaracji, stosownie do art. 272 ustawy oraz podejmowania działań określonych w art. 274 § 1 oraz art. 274a § 1 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208, poz. 1375), w szczególności w zakresie dokonywania w ewidencji księgowej przypisów na podstawie złożonych deklaracji podatkowych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia.
5. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach (w tym finansowych) wszczętych w trakcie kontroli postępowań podatkowych mających na celu określenie zobowiązania podatkowego czterem podatnikom podatku od nieruchomości, którzy w latach 2013-2016 nabyli nieruchomości gminne.
6. Podejmowanie na bieżąco czynności egzekucyjnych, w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków, zgodnie przepisami § 9 w związku z § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. poz. 2367).
7. Przekazywanie dotacji niepublicznym jednostkom oświatowym w terminach określonych w § 3 uchwały nr 319/05 Rady Miasta Zgorzelec z 29 listopada 2005 r. ze zm. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym szkołom działającym na terenie Gminy Miejskiej Zgorzelec.
8. Przestrzeganie zapisów umów zawartych na realizację zadań publicznych, w szczególności w zakresie terminowego przekazywania kwot dotacji.
9. Dokonywanie wykonawcom zwrotu kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady zgodnie z art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.).

10. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomości (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) zamieszczania w wykazach nieruchomości terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy, stosownie do przepisów art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy,
 - b) zachowania terminów pomiędzy publikacją wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, a publikacją ogłoszeń o przetargach, jak również podawania w ogłoszeniach o kolejnych przetargach terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy.
11. Przeprowadzanie inwentaryzacji środków trwałych w grupie rodzajowej budynków, lokali i budowli metodą spisu ich ilości z natury, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 1 z uwzględnieniem art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Zofia Barczyk
Przewodnicząca Rady Miasta Zgorzelec